

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNÍT**

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNÍT

Mgr. Erika Bialiková

Písmeno S v 1. ročníku ZŠ

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Erika Bialiková

Kontakt na autora UZ: Základná škola s materskou
školou Pohorelá, Kpt. Nálepku
878, 976 69 Pohorelá,
erika.bialikova@gmail.com

Názov: **Písmeno S v 1. ročníku ZŠ**

Rok vytvorenia: 2014

**Oponentský posudok
vypracoval:** Ing. Matej Tešlár

ISBN 978-80-565-0500-7

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah

ÚVOD	3
1. VÝVIN PÍSMO	4
2. PRACOVNÉ LISTY NA PRECVIČOVANIE PÍSANIA PÍSMENA S V 1. ROČNÍKU ZÁKLADNEJ ŠKOLY	4
ZÁVER.....	10
LITERATÚRA	11

ÚVOD

Z potrieb človeka zachytiť významné udalosti a fakty vzniklo písmo, ktoré súvisí s vývojom civilizovanej spoločnosti.

Pokúsila som sa vytvoriť pracovné listy na precvičovanie písania písmena S v 1. ročníku základnej školy.

Návrhy pracovných listov predkladám v tejto práci. Predpokladám, že navrhnutý učebný zdroj bude účinne pôsobiť na akceleráciu vývinu žiakov z MRK.

1. VÝVIN PÍSMĀ

Z historického hľadiska za vývojovo najstaršie písmo pokladajú odborníci písmo uzlové, ktoré vzniklo v Peru. Egypťania používali hieroglyfy- písmo obrázkové, Semiti - klinové, z ktorého u Feničanov vznikla abeceda s 22 písmenami. Písmená sa písali spravidla sprava doľava. Išlo zároveň o prvú fonetickú abecedu s ustáleným poradím písmen. Prvé toto písmo malo pre Európu najväčší význam pretože sa z neho vyvinulo písmo grécke, ktorého jednoduchá a ušľachtilá harmónia foriem sa stala základom pre ostatné európske abecedy.

V renesancii sa latinské písmo vyvíja na italiku. V polovici 19. storočia vznikajú latinky národného rázu, okrem iných aj našej. Dnešná latinská abeceda má 24 písmen. Svojráznosť nášho písma spočíva v osobitosti spôsobu písania diakritických znamienok. /2./

2. PRACOVNÉ LISTY NA PRECVIČOVANIE PÍSANIA PÍSMENA S V 1. ROČNÍKU ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Nácvik písmen, slabík, slov a viet je súčasťou celého vyučovania a prežívania dieťaťa z MRK. Prostredníctvom neho sa môžu vedomejšie a ľahšie utvrdzovať zručnosti, upevňovať návyky. Na písaní by malo ísť o vyjadrovanie pekného, správneho, zaujímavého. Vyučovacia hodina, do ktorej je včlenené písanie, môže ovplyvňovať i osobnosť a schopnosti dieťaťa. Písanie môže mobilizovať schopnosti a možnosti dieťaťa alebo ich brzdiť. Môže posilňovať sebavedomie, viesť k pocitu radosti alebo dieťa ubíjať. Môže byť relaxačným i záťažovým cvičením. Vplýva na rozvoj vôľových vlastností.

Oblasť grafomotoriky zahŕňa v sebe cvičenia na uvoľnenie ruky a nácvik základných prvkov písmen. Dôležitú úvodnú zložku prípravy na písanie predstavujú hygienicko-technické návyky / zásady správneho sedenia a správneho držania pera/. Úlohou uvoľňovacích cvikov je, aby boli pohyby ruky dieťaťa také voľné ako prirodzené pohyby ruky pri iných činnostiach. Preto nimi uvoľňujeme svalstvo ramena, predlaktia, zápästia a prstov. Pri písaní má veľký význam rozumovo-vizuálno-motorická koordinácia. Uvoľňovacie a prípravné cviky majú preto tvoriť jeden celok. Pri príprave žiakov na písanie sa dajú úspešne využiť cvičenia P. E. Dennisona a G. Dennisonovej / 1993 / na rozcvičenie mozgu a koordinácie pohybov.

V práci predkladám návrhy pracovných listov na precvičovanie písania písmena S v 1. ročníku základnej školy.

Súbor pracovných listov by mal učiteľovi pomôcť u detí rozvíjať jemnú pohybovú koordináciu, vizuomotorické a grafomotorické zručnosti, priestorovú orientáciu a zmyslovú percepciu. Učiteľ má možnosť výberu a autonómneho rozhodovania, kedy a do ktorej zložky vyučovania pracovný list zaradí, aby stimuloval rozvoj motoriky dieťaťa. Pomocou týchto pracovných listov sa rozvíjajú grafické zručnosti detí a osvojujú si jednotlivé písmená. Po napísaní odporúčam každý pracovný list označiť dátumom a menom žiaka, aby bolo možné pozorovať proces osvojovania si grafomotorických zručností v určitom časovom období. Počas vypracovávania pracovných listov môžeme žiaka usmerňovať a po skončení sa s ním o jeho práci porozprávať, pričom je potrebné dať priestor aj sebahodnoteniu žiaka. Nie je vhodné nevydarené tvary gumovať alebo prečiarkať, aj nevydarené tvary majú svoju výpovednú hodnotu. Žiakovi treba dať možnosť tvar opraviť, docvičiť a zopakovať na novom pracovnom liste, pomocou iných farieb, aby to pre neho bolo zaujímavé. Treba vyzdvihnúť a pochváliť aj čiastkové úspechy, vyzdvihnúť snahu a vytrvalosť žiaka. Pracovné listy môžu prácu žiaka i učiteľa obohatiť a uľahčiť. Učiteľ ich môže využívať podľa individuálnych potrieb.

Námety na ďalšie úlohy v pracovných listoch :

- Domaľuj kresby, niečo k nim prikresli a vyfarbi.
- Nájdi, vyhl'adaj tlačené a písané písmená, zvyrazni ich.
- Vymaľuj obrázok.
- Rozcvič si ruku na obrázku.

Obtiahni písané a tlačené tvary písmen.

Všetky deti nie sú rovnaké, preto si často v činnosti vyžadujú individuálny prístup. Pracovné listy by mali byť precvičované v kl'udnom prostredí a uvoľnenej atmosfére.

U detí z marginalizovaných rómskych komunít je potrebné oveľa viac času venovať prípravným cvikom, neustále zapájať do činností, hier. Pri samotnom nácviku písmen je potrebné trvať na čo najkvalitnejšom a najsprávnejšom napísaní písmena. Neustále opakovať a precvičovať správne tvary písmen.

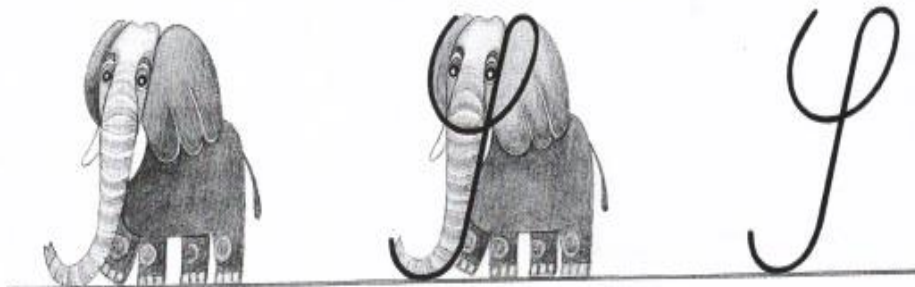
V pracovných listoch sa žiakom predstavia písmená v plnej kráse. Veľké, malé, tlačené, písané.

S

Slony žijú v ďalekej Afrike.
Deti sa boli na slona pozrieť
v zoolologickej záhrade.

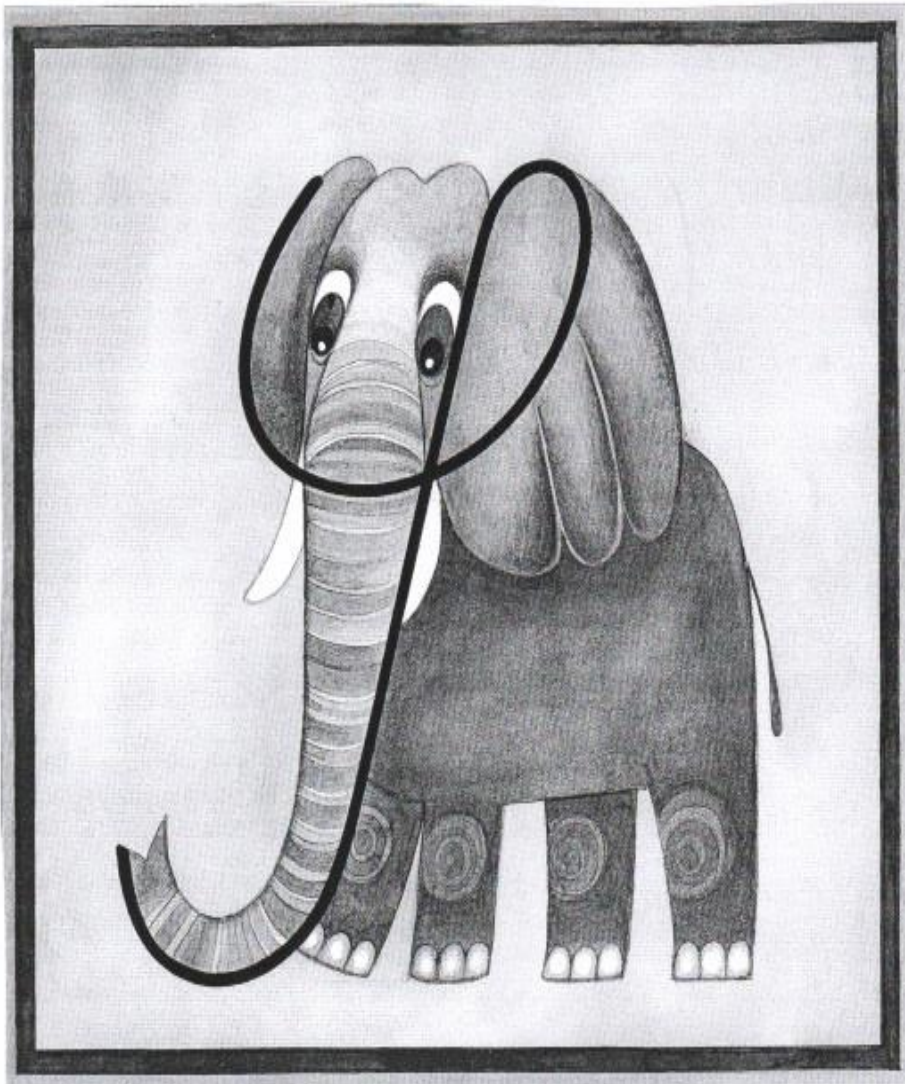
S

Samo a Slavo sa vystatovali,
že sa slona neboja. Ale keď
vystrčil chobot smerom k nim,
utiekli.

S

S

J

J

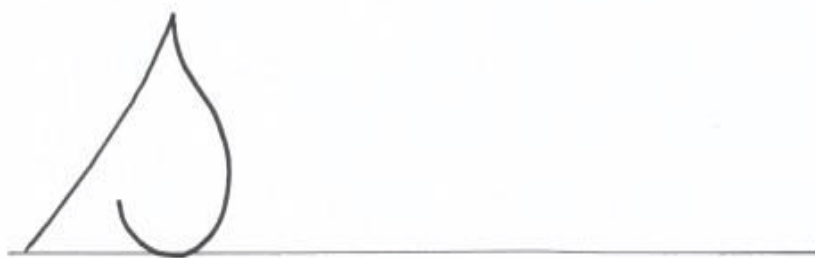
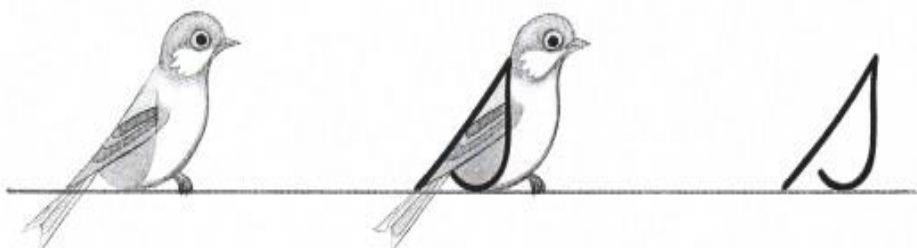
S

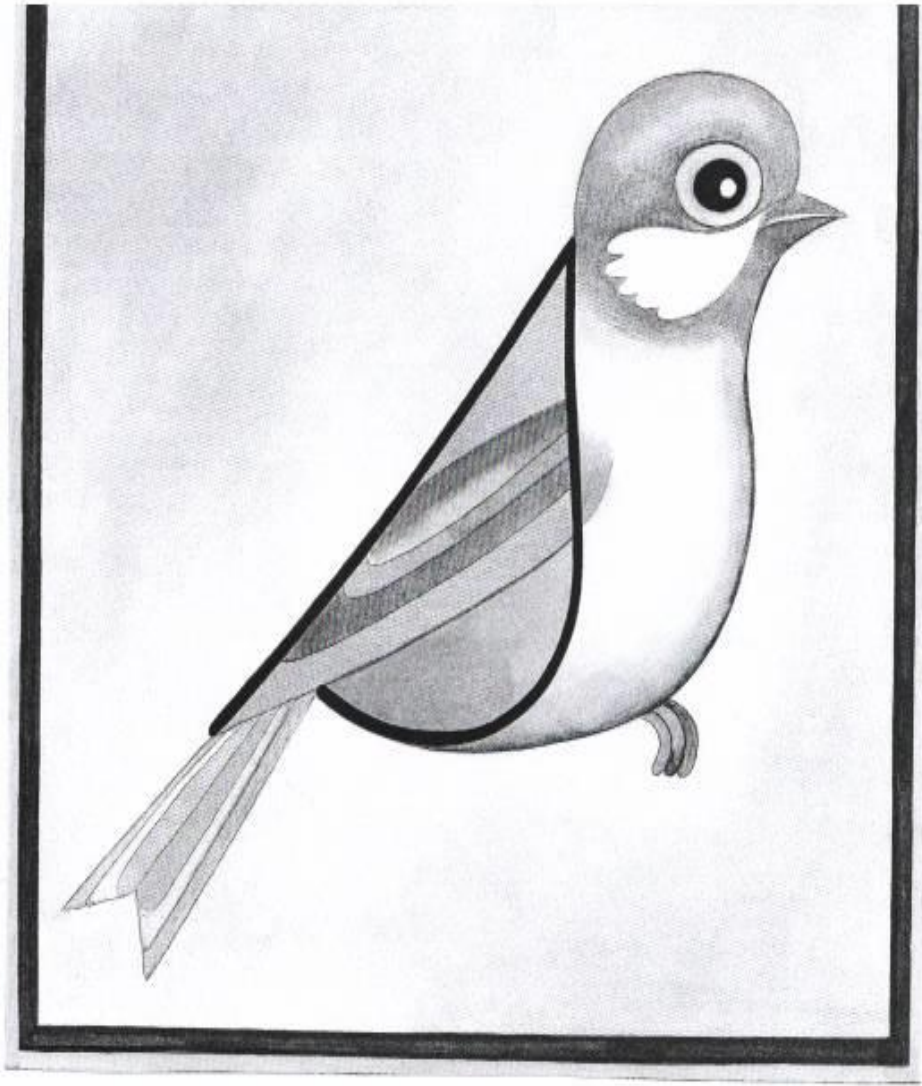
Sýkorka dnes zobe syr,
sypal jej ho strýkov syn.

Sype jej ho ešte stále:

– Len si zobni, vtáča malé!

S

ZÁVER

Predmetom môjho záujmu boli pracovné listy na precvičovanie písania písmena S v 1. ročníku základnej školy.

Navrhla som pracovné listy na písmena S pre 1. ročník základných škôl, ktoré by mali zlepšiť kognitívne a nonkognitívne oblasti žiakov z MRK.

Verím, že navrhnuté pracovné listy nájdu kladnú odozvu u pedagógov a pomôžu im pri práci so žiakmi z MRK.

Často ráno pred vyučovaním, tam, kde ma nikto neruší, potichu a v duchu si odriekam túto „modlitbičku“ :

Toto dieťa ti zverili rodičia vo viere, že z neho vychováš dobrého človeka. Hľadaj preto cestu k jeho duši deň za dňom, minútu za minútou, sekundu za sekundou. Prihováraj sa mu s láskou a maj stále na pamäti : toto dieťa je dobré. Skôr ako vstúpiš do triedy, predstav si každé dieťa. Potom sa sama naplň dobrom až po okraj a vstúp. Máš pred sebou čisté duše. Detské duše. Na dne každej z nich niečo tíško cinká. Postaraj sa, aby zvonili naplno.

LITERATÚRA

1. Dršková, V. – Vojtková, Z. : *Maľované písmená*. 1. vyd. Bratislava : 2005. 94 s. ISBN 80-551-1183-9
2. Šupšáková, B. : *Didaktika písania*. Bratislava : 1992.
3. Alberty, L. – Zelina, M. : *Metodika tvorby učebných zdrojov pre žiakov V celodennom výchovnom systéme na základných školách*. MPC: 2011